

Onko elämä vain tulemistä ja menemistä?

Nelma Sillanpää: Under the Northern Lights. My Memories of Life in the Finnish Community of Northern Ontario. Ed. by Edward W. Laine. Canadian Museum of Civilization, History Division Mercury Series Paper 45. Hull, Québec, 1994. 129 s.

Jokainen ihminen haluaa kokea elämänsä tärkeäksi ja myös ainutlaatuiseksi. Ja kun ikävuosien karttuessa elämän katoavuus alkaa tuntua pelottavan konkreettiselta, saattaa syntyä ajatus ainakin jollakin tavalla ikuistaa itsensä. Moni haluaa kirjoittaa muistelmansa, mutta käytännössä vain harva pystyy tekemään sen mielenkiintoisesti. Useimpien on tyydyttävä siihen, että vain ajattelee muistelmien kirjoittamista.

1900-luvun alkupuolella syntyneet ja vielä tänään elossa olevat ovat nähneet maailman muuttuvan ehkä enemmän kuin kymmenet aikaisemmin eläneet sukupolvet yhteensä. Niinpä onkin mitä luonnollisinta, että moni heistä haluaa tänään kertoa muistelmien muodossa siitä maailmasta, jonka hän on itse kokenut ja jota ei enää ole. Kirjoituspöydän ääressä joutuu sitten toteamaan, että kadonneesta maailmasta ja jo taakse jääneestä omasta elämästä kertominen onkin hyvin vaikeaa.

Nelma Sillanpää syntyi vuonna 1917 Ohion Warrenissa. Jo vuonna 1921 hän muutti kuitenkin vanhempiensa mukana Ontarioon, missä hän on sitten viettänyt lähes koko elämänsä. Lapsuuteen mahtui monenlaista: elämää metsäkämpillä, kairokkaupungeissa, koulua ja urheilua. Kun tytöstä aikanaan tuli nainen, seurasivat elämässä sota, Suomen avustaminen, rakkaus, avioliitto, suomalaisen järjestöelämään osallistuminen ja omat lapset. Ja kun hiukset saivat annoksen hopeaa, kuuluivat elämään matka Suomeen, lomat Floridassa, miehen kuolema ja vanhuus.

Nelma Sillanpään tarina on varsin tyypillinen siirtolaisten lapsen — toisen polven siirtolaisen — tarina, johon on sisällynyt paljon kertomisen arvoista. Silti Nelma Sillanpään tarinassa siirtolainen vain muuttaa ja muuttaa, tapaa ihastuttavia ihmisiä; mutta tapahtumat ovat "yhden lauseen tapahtumia" ja ulkopuoliselle lukijalle ihmiset jäävät pelkiksi nimiksi. Nelma Sillanpään tarinan on toimittanut ammattitaitoinen historiantutkija. Häntä ei tarinan kalpeudesta voi syyttää.

Muistelmateoksessa on paljon hyviä valokuvia. Kirjan luettuani ja sitten vielä valokuvia katseltuani tulikin mieleeni, olisiko kuvista koostunut pikku kirjanen ollut parempi tavoite kuin kirja, josta hiukan kärjistäen voi sanoa, että siinä vain tullaan ja mennään.

Reino Kero

